

Práce v zahraničí

Tato publikace je součástí třídílné řady brožur o práci, studiu a dobrovolnictví v zahraničí. Jedná se o aktualizované druhé vydání zaměřené na možnosti práce v zahraničí. Při tvorbě této brožury jsme se snažili utřídit obsah tak, aby nabídl ucelenou a přehlednou nabídku, jak získat pracovní zkušenost v zahraničí. Rozsah brožury sice neumožňuje popsat podrobně všechny eventuality, ale doufáme, že Vám pomůže v lepší orientaci a, v případě vašeho zájmu zkusit si nějakou zahraniční pracovní zkušenost, odkáže Vás na relevantní zdroje, kde najdete všechny potřebné informace.

Děkujeme všem, kteří se na této publikaci podíleli svými zážitky, fotografiemi a cennými radami, a těm, kteří se rozhodnou najít si práci v zahraničí, přejeme hodně štěstí!

*Za tým Národního informačního centra pro mládež a Eurodesk
Mgr. Šárka Kušková a Ing. Lucie Jarolímková*

Obsah

SAMOSTATNÉ HLEDÁNÍ PRÁCE	8
Kde hledat	8
Jak žádat o zaměstnání	9
Práce v zemích EU (EHP, Švýcarsku)	10
Pracovní povolení v zemích EU / EHP a Švýcarsku	11
Internetové stránky s informacemi o práci v EU / EHP a Švýcarsku	13
Práce mimo EU	15
Internetové stránky s informacemi o práci v zemích mimo EU	16
 PRACOVNÍ PROGRAMY	
ZPROSTŘEDKOVANÉ AGENTURAMI	18
Dlouhodobé pracovní programy (work experience)	19
Práce a studium (work and study)	21
Sezonní práce – zemědělství	23
Sezonní práce – cestovní ruch	25
Work and Travel	27
Camp America	30
Au-pair	32
Praxe a stáže (internship, practical training)	35

Úvod

Zkusit si alespoň na čas pracovat v zahraničí je určitě skvělé rozhodnutí a po skončení střední školy nebo během studia na vysoké je pro to ta nejlepší doba! Nemáte ještě tolik závazků a povinností, které by vás držely doma, chcete poznávat zajímavá místa, nové věci, lidi a jejich způsob života. Proto je právě teď ten správný čas vyrazit za hranice a naučit se něco nového, zdokonalit se v cizím jazyce a nasbírat zkušenosti, které se vám později budou určitě hodit. Ať už je získáte ve svém studijním oboru nebo ve zcela jiné oblasti, pomohou vám lépe se zorientovat v tom, co vlastně chcete v budoucnu dělat a jak na to. Kromě toho se seznámíte se spoustou zajímavých lidí a také poznáte sami sebe v úplně nové situaci. Krátce řečeno: váš zahraniční pracovní pobyt bude ve vašem budoucím, nejen profesním, životě nespornou výhodou, která se bude navíc výborně vyjímat ve vašem životopise.

Můžete se spolehnout sami na sebe a celý pracovní pobyt v zahraničí si vyřídit samostatně. Jsou země, do nichž vám nic nebrání vyrazit jen tak – práci v nich můžete hledat stejně jako místní obyvatelé a je jen na vás, zda se vám podaří nalézt to pravé. To se týká především zemí EU, které českým občanům postupně otevírají své pracovní trhy. Mnohé z nich české občany vůbec nijak neomezují a ti v nich mohou pracovat téměř stejně jako doma. Některé země EU však české občany na svůj pracovní trh stále ještě nepouštějí, a ti tedy mají možnost pracovat v nich pouze po získání pracovního povolení. Jeho vyřízení bývá různě složité – záleží na konkrétní zemi a na profesi, kterou chcete vykonávat. V zemích mimo EU je situace podobná – obvykle budete potřebovat pracovní povolení, které nemusí být úplně snadné získat. Aby však mladí lidé měli vůbec nějakou šanci v těchto zemích pobývat, vytvořily pro ně jejich vlády speciální kulturněvýměnné programy, které pracovní pobyt v zemi umožňují. Obvykle to bývají au-pair pobyty, odborné stáže nebo dobrovolná práce. Jejich zprostředkováváním se zabývají specializované agentury, do některých zemí však můžete i na tyto programy vyjet samostatně.

Pokud se na samostatné hledání necítíte nebo prostě nevíte, jak na to, můžete se svěřit do rukou agentury. Agentura existuje nepřeberné množství a každá má v nabídce jiný rozsah služeb. Je jen na vás, zda od agentury budete požadovat pouze pomoc s tím, co nemůžete zvládnout sami, nebo zda se naopak nechcete o nic starat a necháte všechno na ní. Vybírat můžete z nabídky od vyřízení pracovního víza a dalších formalit přes zprostředkování práce až po komplexní pracovní program, balíček zahrnující veškeré služby včetně takových detailů, jako je telefonní karta cílové země. Bez služeb agentury se však neobejdete u speciálních programů do zemí, kde je potřeba pracovní vízum – např. na program Work and Travel USA se nemohou jednotlivci hlásit samostatně, ale vždy jen prostřednictvím agentury, která se za ně zaručí.

Ať už se rozhodnete jakkoli, při výběru agentury a při jednání s ní či se zaměstnavatelem je vždy potřeba dodržovat alespoň základní bezpečnostní pravidla. Důležité je předem si zjistit, zda je agentura seriózní. V seznamu na http://portal.mpsv.cz/sz/obcane/zpr_prace si ověříte, zda má povolení Ministerstva práce a sociálních věcí ČR. Můžete také prohledat internet a zjistit, kolik klientů její služby již využilo a jaké s nimi mají zkušenosti, můžete se poptat mezi známými. Mezi základní pravidla pro práci v zahraničí pak patří především: mít vždy přesné informace o místě práce a pracovní náplni, zanechat doma přesné kontakty na sebe i zaměstnavatele a kopie všech důležitých dokumentů, udržovat pravidelný kontakt s domovem, nikdy nedávat z ruky svůj pas, znát čísla na českou ambasádu. Vždy je důležité mít všechno písemně potvrzeno, podepsáno všemi stranami a veškeré smlouvy a doklady o zaplacení si uschovat, abyste v případě problémů měli něco v ruce. Více informací o tom, jak problémům předejít, naleznete na internetových stránkách organizace La Strada www.strada.cz.

SAMOSTATNÉ HLEDÁNÍ PRÁCE

Stejně jako si hledáte práci v České republice, můžete se pokusit sehnat si zaměstnání v zahraničí. Po vstupu ČR do Evropské unie je to v mnoha zemích velmi jednoduché, alespoň co se týče administrativních procedur: většínou stačí registrace na cizinecké policii a v systému zdravotního a sociálního zabezpečení. V některých zemích EU však Češi stále musejí mít pracovní povolení, které bývá často složité, až skoro nemožné získat. V zemích mimo EU je situace různá, většinou je nutné pracovní vízum nebo povolení a záleží na konkrétní zemi, jak těžké ho bude získat.

KDE HLEDAT

Většinou je vše jednodušší, pokud jste s budoucím zaměstnavatelem domluvení předem. Za prvé budete mít lepší pocit – víte, do čeho jdete, nejedete za hranice jen tak naslepo. Pokud chcete pracovat v zemích, kde je potřeba pracovní povolení, bude zajištění zaměstnavatele předem nutnou podmínkou pro získání tohoto povolení, jinde to pomůže při vyřizování dalších formalit. Pokud si zaměstnavatele předem nezajistíte, můžete samozřejmě za hranice vyrazit také a práci si shánět teprve na místě. Výhodou bude více možností, kde hledat (denní tisk, inzertní nástěnky), lepší orientace na místním pracovním trhu a také možnost osobně se účastnit pracovních pohovorů. Na druhou stranu musíte mít finanční prostředky na dobu, než si práci seženete, a samozřejmě musíte počítat také s tím, že třeba práci podle svých představ neseženete vůbec.

Nejsnazší možností, jak hledat práci, je **internet**. Na něm naleznete spoustu vyhledávačů a databází, v nichž můžete vyhledávat podle různých kritérií: podle místa práce, profese, typu či délky pracovního poměru apod. Kromě toho můžete do databází zadat také svůj životopis a čekat, až se naopak vám ozve zaměstnavatel, který si vás podle něho vybere. Využít můžete vyhledávače české i zahraniční – existují databáze celosvětové, ale i pro konkrétní země či oblasti. Nalézt lze také vyhledávače a databáze určené pouze pro jednotlivé profese. Na internetu najdete i personální agentury, které vám práci v zahraničí nejen vyhledají podle vašich požadavků, ale i zprostředkují. Podle zákona o zaměstnanosti č. 435/2004 Sb. za to od vás nemohou vyžadovat poplatek, pokud jim tedy platíte, musí to být za jiné služby (například pomoc s vyřízením formalit nebo zajištění dopravy na místo práce), ne za pouhé zprostředkování práce. Seznam vyhledávačů práce a personálních agentur roztržďených podle zemí a profesí naleznete na www.icm.cz → *Práce v zahraničí* → *Samostatné hledání práce* → *Agentury a vyhledávače*.

K hledání lze použít i **denní tisk**. Celostátní i regionální noviny často mívají přílohu zaměřenou na práci, někde vycházejí i speciální měsíčníky pouze

s nabídkami práce. Mnohé z větších novin mají také internetovou verzi, takže v nich můžete hledat už z domova. Odkazy na některé z nich naleznete na www.icm.cz → *Práce v zahraničí* → *Samostatné hledání práce* → *Práce v zemích EU / EHP a Švýcarsku* → *Informace o jednotlivých zemích*.

Můžete využít i **veřejné služby zaměstnanosti** (úřady práce) cizí země. V zemích EU by k vám měly přistupovat stejně jako ke svým občanům. Při úřadech práce ve všech členských zemích EU / EHP a Švýcarsku funguje služba **EURES** (Evropské služby zaměstnanosti), jejímž úkolem je usnadňovat mezinárodní mobilitu pracovních sil. To znamená, že se zaměřuje přímo na zaměstnávání osob za hranicemi jejich země. Speciálně vyškolení EURES poradci vám pomohou s nalezením vhodné pracovní pozice i s dalšími souvisejícími záležitostmi – poradí vám, jaké formality bude potřeba vyřídit, a poskytnou informace o pracovních podmínkách v dané zemi. Zároveň také EURES provozuje *evropský portál pracovní mobility*, který obsahuje databázi volných pracovních míst všech zemí sítě EURES, přičemž tato místa sem zaměstnavatelé vkládají s vědomím, že budou nabízena zahraničním zájemcům ze zemí EU / EHP a Švýcarska. Pracovní pozice navíc prověřují místní úřady práce. Databázi naleznete na internetu spolu s databází životopisů (můžete sem samozřejmě vložit i ten svůj). Další podrobné informace o jednotlivých členských zemích získáte v sekci o životních a pracovních podmínkách v zemích EU / EHP a Švýcarsku (přechodná období, registrační postupy, způsoby hledání práce, kontakty na důležité instituce apod.). Českou službu EURES naleznete na <http://portal.mpsv.cz/eures>, evropskou na www.eures.cz. V případě dotazů či problémů se můžete obrátit přímo na příslušného EURES poradce – kontakt na něho naleznete na uvedených internetových stránkách.

JAK ŽÁDAT O ZAMĚSTNÁNÍ

Najdete-li inzerát či nabídku, která vás zaujme, prvním krokem bude oslovit zaměstnavatele. Většinou to bude e-mailem a při prvním kontaktu bude vhodný krátký dopis o tom, proč vás vybraný inzerát zaujal. K němu přiložíte svůj **životopis** a podle přání zaměstnavatele případně i motivační dopis či další dokumenty. Obecně platí, že životopis by měl být psaný na počítači, a to v jazyce dané země, případně v angličtině či jiném požadovaném jazyce. Dnes je již samozřejmě životopis strukturovaný, tedy psaný v bodech. Nebudete-li si vědět rady, návod na to, jak jej sestavit, naleznete (i se vzory motivačních dopisů) na internetových stránkách většiny personálních agentur i služby EURES.

Při dalším kontaktu se zaměstnavatelem pak bude nejspíš potřeba doložit svoji **kvalifikaci** – jak akademickou (dosažené vzdělání), tak profesní (praxe v oboru). Co se týče vzdělání, vysoké školy by dnes již měly automaticky vydávat tzv. Dodatek k diplomu v anglickém jazyce, který by měl mít mezinárodní platnost. U středních škol lze o tento doklad (Dodatek k osvědčení) požádat.

Výhodou, a někdy i nutností, je doložení jazykových znalostí, což lze nejlépe udělat formou mezinárodně uznávaných jazykových zkoušek. V EU je stále rozšířenějším způsobem, jak všechny tyto záležitosti prezentovat v jednotné a přehledné formě, Europass, soubor obsahující Evropský životopis, Jazykové portfolio, Dodatek k osvědčení (doklad o SŠ vzdělání), Dodatek k diplomu (doklad o VŠ vzdělání) a Europass-Training (soubor studijních zkušeností spojených s prací). Tyto formuláře a další informace naleznete na www.europass.cz, více o uznávání kvalifikací na www.eures.cz, www.msmt.cz, www.nuov.cz, www.naric.cz a www.enic-naric.net.

Zaměstnavatel může požadovat i další případné doklady podle svého rozhodnutí, pokud však vaše profese patří v dané zemi mezi tzv. **regulované profese**, nebude jejich posouzení záviset pouze na něm. U regulovaných profesí je totiž potřeba nechat si kvalifikaci schválit místním uznávacím orgánem. Ten pak rozhoduje, zda jsou vaše vzdělání a praxe dostatečné, a zda tedy máte právo danou profesi v zemi vykonávat. Obvykle se jedná o profese související se zdravotnictvím nebo vzděláváním, některé specializované dělnické profese apod.; a o jejich uznávání rozhoduje příslušná vzdělávací instituce, profesní komora apod. Seznamy oborů, které patří mezi regulované profese, a další související informace naleznete na http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications, kontakty na uznávací orgány v zemích EU na www.enic-naric.net. Země mimo EU mají své vlastní předpisy, o nichž získáte informace na jejich velvyslanectvích a příslušných ministerstvech. Kontakty na ně naleznete na www.mzv.cz → *Státy a území*.

PRÁCE V ZEMÍCH EU (EHP, ŠVÝCARSKU)

Po vstupu České republiky do Evropské unie začal i pro české občany platit volný pohyb osob. To znamená, že Češi mají stejný přístup na trh práce jakéhokoli členského státu jako jeho vlastní občané, a mají tedy stejná práva při hledání práce, využívání veřejných služeb zaměstnanosti nebo dodržování pracovních podmínek. Kromě členských zemí EU platí tyto podmínky i v dalších zemích EHP (Evropského hospodářského prostoru: Norsko, Island, Lichtenštejnsko) a obdobně i ve Švýcarsku. Situace ale není tak jednoduchá, jak bychom si přáli – některé státy stále aplikují přechodná období pro volný pohyb pracovníků, která jim umožňují po dobu až 7 let od vstupu ČR do EU omezovat přístup českých občanů na svůj pracovní trh požadováním pracovního povolení. V některých státech je poměrně složité ho získat a jde to vlastně jen v případech, kdy budoucí zaměstnavatel prokáže, že potřebuje právě vás, nebo v rámci vzájemných dohod a výměnných programů. Některé země zavedly zjednodušený systém vydávání pracovních povolení pro profese, kterých mají nedostatek – seznamy těchto nedostatkových profesí podle zemí naleznete na: <http://portal.mpsv.cz/eures> → *Dokumenty ke stažení*.

PRACOVNÍ POVOLENÍ V ZEMÍCH EU / EHP A ŠVÝCARSKU (PŘECHODNÁ OPATŘENÍ PRO OBČANY ČR – STAV K BŘEZNU 2009)

Země bez nutnosti žádat o pracovní povolení:

☑ Belgie – Zrušení přechodného období s účinností od 1. 5. 2009.	☑ Nizozemsko – Zrušení přechodného období s účinností od 1. 5. 2007.
☑ Bulharsko – Od počátku neuplatňuje.	☑ Norsko – Zrušení přechodného období od 1. 5. 2009.
☑ Dánsko – Zrušení přechodného období s účinností od 1. 5. 2009.	☑ Polsko – Od počátku neuplatňuje.
☑ Estonsko – Od počátku neuplatňuje.	☑ Portugalsko – Zrušení přechodného období s účinností od 1. 5. 2005.
☑ Finsko – Zrušení přechodného období s účinností od 1. 5. 2006.	☑ Rumunsko – Od počátku neuplatňuje.
☑ Francie – Zrušení přechodného období s účinností od 1. 7. 2008.	☑ Řecko – Od počátku neuplatňuje.
☑ Irsko – Od počátku neuplatňuje. Pro ČR platí systém povinné registrace.	☑ Slovensko – Od počátku neuplatňuje.
☑ Island – Zrušení přechodného období s účinností od 1. 5. 2006.	☑ Slovinsko – Od počátku neuplatňuje.
☑ Itálie – Zrušení přechodného období s účinností od 27. 7. 2006.	☑ Španělsko – Zrušení přechodného období s účinností od 1. 5. 2006.
☑ Kypr – Od počátku neuplatňuje.	☑ Švédsko – Od počátku neuplatňuje.
☑ Lucembursko – Zrušení přechodného období od 1. 11. 2007.	☑ Velká Británie – Od počátku neuplatňuje. Pro ČR platí systém povinné registrace.
☑ Litva – Od počátku neuplatňuje.	
☑ Lotyšsko – Od počátku neuplatňuje.	
☑ Maďarsko – Od počátku neuplatňuje.	

Země s povinností žádat o pracovní povolení:

- ☑ Lichtenštejnsko – Nutné pracovní povolení a povolení k pobytu.
- ☑ Německo – Zjednodušený postup pro vydávání pracovního povolení pro absolventy bakalářského a magisterského studia + bilaterální dohoda pro praktikanty + sezonní práce.
- ☑ Malta – Uplatňuje systém automaticky vydávaných pracovních povolení.
- ☑ Rakousko – Vydán seznam 67 profesí, pro které je zjednodušen přístup na trh práce + bilaterální dohody pro praktikanty a přeshraniční pracovníky + sezonní práce.
- ☑ Švýcarsko – Přechodná období pro zaměstnané osoby a poskytovatele služeb v určitých odvětvích (účinná nejdéle do 30. 4. 2011).

Zdroj: www.eures.cz

Jste-li v cizí zemi jako student, tedy máte-li v ní oficiální statut studenta, většinou v ní můžete také pracovat. V zemích, kde není potřeba pracovní povolení, můžete pracovat většinou bez omezení, v ostatních je pro studenty stanoveno, kolik hodin týdně a za jakých podmínek smějí pracovat. Podrobnosti naleznete na <http://www.euroskop.cz> → *Žiji v EU* → *Studium* → *Práce při studiu v zahraničí*.

V souvislosti s vaším zahraničním pracovním pobytem bude potřeba vyřídit několik formalit. Plánovaný pobyt musíte před odjezdem nahlásit své zdravotní pojišťovně a úřadu práce, jste-li u něho registrováni. Jakmile pak začnete pracovat v cizí zemi EU nebo pokud váš pobyt v ní přesáhne 90 dní, budete se muset zaregistrovat k pobytu a také do systému zdravotního pojištění, případně i do systému sociálního zabezpečení. Před ukončením práce u každého zaměstnavatele si pro české úřady nechte potvrdit formuláře dokládající dobu vaší práce u něho (formulář s označením E301 – období českého zápočtového listu). Bude potřeba vyřešit také otázku daní. Všechny tyto záležitosti se v jednotlivých zemích liší, proto se raději informujte o konkrétních podmínkách, a to na www.icm.cz → *Práce v zahraničí* → *Samostatné hledání práce* → *Práce v zemích EU / EHP a Švýcarsku* → *Podmínky práce* → *Informace o jednotlivých zemích* a na českých i evropských institucích, které se touto problematikou zabývají.

INTERNETOVÉ STRÁNKY S INFORMACEMI O PRÁCI V EU/EHP A ŠVÝCARSKU

- 🔗 <http://portal.mpsv.cz/eures>
Evropské služby zaměstnanosti EURES (práce v EU, život v EU, databáze volných pracovních míst)
- 🔗 <http://eures.europa.eu>
Evropské služby zaměstnanosti EURES (práce v EU, život v EU, databáze volných pracovních míst)
- 🔗 <http://www.eurodesk.cz>
Evropská informační síť pro mládež (práce v EU, dobrovolnictví v EU, stáže, stipendia, studium v EU)
- 🔗 <http://www.infopromladez.cz>
Evropský portál pro mládež, sekce: *Práce* (práce a brigády, stáže, dobrovolná práce, vaše práva v EU)
- 🔗 <http://www.euroskop.cz>
Vše o Evropské unii (práva zaměstnanců v EU, pracovní povolení, uznávání kvalifikací, dávky v nezaměstnanosti při migraci, Europass)
- 🔗 <http://www.mzv.cz>
Ministerstvo zahraničních věcí ČR (adresy zastupitelských úřadů, důležitá telefonní čísla, podmínky pro vstup a pobyt, nutné doklady, víza, bezpečnostní situace, doporučení)
- 🔗 <http://www.cssz.cz>
Česká správa sociálního zabezpečení, sekce: *Evropská unie* (sociální zabezpečení v EU, důchodové a nemocenské pojištění v EU, související právní předpisy EU)
- 🔗 <http://www.cmu.cz>
Centrum mezinárodních úhrad (zdravotní a sociální pojištění v EU)
- 🔗 <http://www.mzcr.cz>
Ministerstvo zdravotnictví ČR, sekce: *Evropská unie* (lékařská péče v EU)
- 🔗 <http://www.vzp.cz>
Všeobecná zdravotní pojišťovna, sekce: *Klienti* → *Pobyt v zahraničí* (zdravotní pojištění v EU)

 <http://www.mpo.cz>
Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, sekce: *EU a Vnitřní trh* (vnitřní trh EU, podnikání v EU, vysílání pracovníků)

 <http://www.komora.cz>
Centrum pro evropskou integraci při Hospodářské komoře ČR (informace pro podnikatele, odkazy na další, nejen ekonomické instituce EU)

Evropské instituce

 <http://ec.europa.eu/youreurope>
stránky Evropské komise, portál **Vaše Evropa**, sekce: *Informace pro občany* → *Pracujeme v Evropě* (práce v EU, sociální zabezpečení, uznávání kvalifikací, vaše práva v EU)

 http://ec.europa.eu/internal_market
stránky Evropské komise, portál **Vnitřní trh**, sekce: *Living and working in the Single Market* (práva a povinnosti občana EU, zaměstnání a pracovní podmínky, sociální záležitosti, uznávání kvalifikací)

 <http://ec.europa.eu/social>
stránky Evropské komise o zaměstnanosti, sociálních věcech a rovných příležitostech

 <http://www.eesc.europa.eu>
Evropský hospodářský a sociální výbor, sekce: *SOC* (zaměstnanost, sociální věci a občanství, ekonomické informace)

 <http://www.europarl.europa.eu>
stránky Evropského parlamentu, sekce: *Zaměstnanost a sociální věci* (články a aktuality na téma Politika zaměstnanosti a Sociální politika)

Informační služby o EU/EHP a Švýcarsku

 <http://www.euroskop.cz>
Vše o Evropské unii (Eurocentra, Eurofon, zprávy o dění v EU)

 <http://www.europe-direct.cz>
informační síť Europedirect (odpovědi na otázky týkající se Evropské unie)

 <http://www.enterprise-europe-network.cz>
Enterprise Europe Network (informační a poradenská síť, informace o evropském trhu a legislativě)

 <http://www.euractiv.cz>
EurActiv – informační portál o dění v Evropské unii (články a analýzy o EU)

 <http://europa.eu.int/solvit>
Solvit (on-line síť pro řešení problémů vnitřního trhu)

 <http://euroservis.czechtrade.cz>
Euroservis (odpovědi na otázky o podnikání a práci v EU)

 <http://europa.eu.int/citizensrights/signpost>
Občanský rozcestník Evropské unie (telefonické a e-mailové odpovědi na vaše otázky o EU)

PRÁCE MIMO EU

Sehnat si zaměstnání v zemích mimo EU je obvykle složitější než v rámci EU, a to proto, že ve většině z nich potřebujete pracovní vízum nebo pracovní povolení. Jeho získání je v jednotlivých zemích různě složité; záleží mimo jiné na tom, zda je vaše profese v dané zemi žádaná, a také na vašich odborných znalostech a praxi. Získání pracovního víza či povolení je snazší v rámci speciálních pracovních programů, jako je třeba Work and Travel USA či Pracovní prázdniny na Novém Zélandě. Bližší popis pracovních programů pro mladé lidi v mimoevropských zemích najdete na www.icm.cz → *Samostatné hledání práce* → *Práce v zemích mimo EU* → *Informace o jednotlivých zemích*.

Obvykle také můžete pracovat, pokud jste v cizí zemi studentem – pak lze získat **studentské pracovní vízum** opravňující k určitému počtu hodin práce týdně. Informace o možnostech a podmínkách práce, povinných registracích a daňové problematice v jednotlivých zemích vám poskytnou velvyslanectví, jejichž adresy naleznete na www.mzv.cz → *Státy a území*. Další informace i pokyny, jak postupovat před odjezdem, by vám měly podat související instituce.

INTERNETOVÉ STRÁNKY S INFORMACEMI O PRÁCI V ZEMÍCH MIMO EU

- **<http://www.mzv.cz>**
 Ministerstvo zahraničních věcí ČR, sekce: Státy a území (adresy zastupitelských úřadů, důležitá telefonní čísla, podmínky pro vstup a pobyt, nutné doklady, víza, bezpečnostní situace, doporučení)
- **<http://www.mpsv.cz>**
 Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR (sociální zabezpečení a právní předpisy)
- **<http://www.cssz.cz>**
 Česká správa sociálního zabezpečení (sociální zabezpečení a důchodové a nemocenské pojištění)
- **<http://www.cmu.cz>**
 Centrum mezistátních úhrad (zdravotní a sociální pojištění)
- **<http://www.mzcr.cz>**
 Ministerstvo zdravotnictví ČR (lékařská péče)
- **<http://www.vzp.cz>**
 Všeobecná zdravotní pojišťovna (zdravotní pojištění)
- **<http://www.finance.cz>**
 Finanční informace (informace o finanční a daňové problematice, finanční úřady v České republice)

 „Žiju a pracuji ve Francii. Jsem zaměstnán jako programátor ve firmě zabývající se kompletní dodávkou softwaru pro správu a řízení ekonomiky od malých subjektů až po nadnárodní firmy. Jak je známo, Francie trpí vysokou nezaměstnaností a sehnat práci, zvláště ještě během krize, je nadlidský úkol. Ale prostě v IT je nedostatek lidí pořád... Mně konkrétně to trvalo půl roku, ale to bylo spíš způsobené tím, že v té době ještě bylo potřeba pracovní povolení a povolení k pobytu, což bylo skoro nemožné sehnat. Měl jsem to štěstí uzavřít smlouvu na dobu neurčitou (CDI) + pracovní úroveň „cadre“ (specialista v oboru), pro to je třeba mít už pár let praxe (já měl z Čech 4 roky). Jinak o pracovní místa nouze nebyla, byl jsem na pohovoru skoro každý týden, bohužel většině zaměstnavatelů nebylo známo, jak postupovat s povolením, když na to záhy přišli, slušně odmítli... Co se týče hledání práce, tak téměř všude chtěli automaticky motivační dopis. Co se týče formátu CV, tak nemá nějaký specifický formát, jenom tedy jedinou věc, co jsem zaznamenal, nepišou se tam osobní zájmy jako v CV českým. Člověk si musí zvyknout na to, že opravdu musí být aktivní, CV posílat i jen tak (candidature spontanée), je třeba odpovídat na inzeráty, člověka jen tak vystavujícího svoje CV na nějakém serveru nikdo neosloví. Pohovory se ničím neliší od našich, s tím si jsem 100% jistý, poněvadž jsem jich absolvoval fakt hodně. Není třeba mít trému, ta přátelštější mentalita Francouzů to docela uvolňuje, já už se kolikrát i těšil, že když už nic, tak si aspoň pěkně popovídáme. Jinak člověk vůbec nemusí mít žádný mindrák, že je cizinec, je jich tam hromada, a ani místní to nenesou nijak těžce.“

Jinak co bych doporučil případným zájemcům, ať hledají práci ve svém oboru, v čem mají co nabídnout. Jako všude, pracovní trh postrádá specialisty, hledat práci s nabídkou „budu dělat cokoli“ se staví do nekonečné fronty lidí, na které se málokdy dostane, to vymlouvám každému. Prostě udělat si nejdřív nějakou praxi, reference, přeložit diplomy a všelijaká osvědčení atd. Vařit z vody tu prostě nejde.“

Indian, Francie

PRACOVNÍ PROGRAMY ZPROSTŘEDKOVANÉ AGENTURAMI

Nejjednodušším (a u některých zemí či typů práce téměř jediným) způsobem, jak sehnat práci v zahraničí, jsou pracovní programy nabízené specializovanými agenturami. Ty vám za poplatek poskytnou balíček služeb, jejichž rozsah se liší podle typu programu a země, do níž se chystáte. Mezi nejobvyklejší služby patří pomoc s vyřízením pracovního víza nebo povolení, pomoc s nalezáním práce, její zprostředkování, zajištění pracovní smlouvy, pomoc s povinnými registracemi a zřízením bankovního účtu, pomoc s dopravou na místo, zajištění ubytování, orientační školení, informační brožura, asistenční služba během pobytu, vyřízení vrácení daní apod. Na tom, které z nabízených služeb využijete, závisí cena programu. Agentura by měla být zárukou, že bude vyřízeno vše potřebné a že váš pobyt bude probíhat v souladu s právními předpisy. Vždy si však zjistěte, jaké konkrétní služby agentura nabízí, a **přečtěte si pečlivě smlouvu**, kterou budete s agenturou uzavírat. Abyste si mohli být jisti, že tyto služby vám agentura skutečně poskytne, zjistěte si o ní co nejvíce informací. Je vhodné se zeptat na zkušenosti vrstevníků nebo se podívat, zdali o svých zážitcích nepíše jeden z klientů na internetu. Seznam agentur zajišťujících pracovní programy naleznete na www.icm.cz → *Práce v zahraničí* → *Pracovní programy agentur*.

TYPY PRACOVNÍCH PROGRAMŮ

Pracovních programů je velké množství a lze je rozdělit podle typu práce, cílové země nebo délky trvání – nejčastěji mezi 2 týdny a 2 roky. Některé programy jsou určeny pouze studentům, jiné absolventům určitého oboru, další jsou takřka pro každého. Někdy jsou programy omezené věkově – často je podmínkou dosažení 18 let, některé jsou pouze pro mladé lidi do 26 nebo 30 let. Programy mohou být výdělečné i nevýdělečné. Záleží na tom, co od pobytu očekáváte: zda si chcete hlavně vydělat, poznat život cizí země, získat zkušenosti ve svém oboru nebo mimo něj, naučit se jazyk nebo se zapojit do veřejně prospěšného projektu.

Na následujících stránkách jsou uvedeny pracovní programy, které se v nabídce agentur objevují nejčastěji. Některé z nich si můžete zkusit vyřídit i bez agentury – například si sami sehnat rodinu, která vás přijme jako au-pair, nebo firmu, u které si domluvíte stáž. Na jiné se bez agentury nemáte šanci dostat – třeba na program Work and Travel USA bez sponzorské agentury nemůžete získat potřebné vízum.

Dlouhodobé pracovní programy (work experience)

OBECNÉ INFORMACE O PROGRAMU

Pod tímto, ale i mnoha dalšími názvy (Pracovní zkušenosti, Praxe, Nalezení práce, někdy i Work and Travel) se skrývá **zprostředkování práce** v cizině spojené s dalšími službami agentury. Pracovat můžete téměř kdekoli, na jakékoli pozici a jak dlouho budete chtít, záleží na vašich požadavcích a na nabídkách agentur.

KDY A KDE

Cílovou zemi si **můžete vybrat z široké nabídky agentur**. Často se v ní objevují země EU, v nichž není potřeba pracovní povolení, oblíbená je především Velká Británie a Irsko. Agentury jsou však schopny zajistit práci i v zemích, v nichž je nutné pracovní povolení či vízum, například v USA.

Délku programu si můžete zvolit sami, většinou se pohybuje v rozmezí 3 – 12 měsíců. Na ní však také závisí pracovní pozice, kterou se vám podaří získat. Na kratší dobu seženete obvykle pouze méně kvalifikovanou práci, pro niž není potřeba složité zaškolení. Pokud máte zájem o odbornější práci, počítejte s tím, že zaměstnavatel dá přednost uchazeči, který pro něho bude pracovat déle, a tím se mu více vyplatí.

PODMÍNKY ÚČASTI

Většina těchto programů **nebývá věkově ani jinak omezena**, některé bývají určeny jen studentům, ale neplatí to zdaleka pro všechny. Jazykové znalosti a zkušenosti v oboru často nejsou nezbytně nutné, na jejich rozsahu však závisí pracovní pozice, kterou získáte.

PRÁCE

Máte na **výběr z mnoha pracovních pozic** a záleží na vás, jakou práci chcete vykonávat a zda pro ni máte předpoklady. Nejčastější je práce v turistickém ruchu (různé pozice ve stravování, hotelech, na výletních lodích, v zábavních parcích), pomocné práce ve zdravotnictví (péče o děti či starší osoby), práce na farmách, v továrnách, různé dělnické profese apod.

ASISTENCE AGENTURY

Hlavním úkolem agentury je **vyřízení formalit** souvisejících s prací v cizí zemi. Tam, kde je potřeba pracovní povolení či vízum, je její pomoc velkou výhodou, někdy i nutností (např. v případě USA jako jednotlivec nemáte téměř žádnou

šanci). Dále agentura asistuje při vyřizování povolení k pobytu, registraci do systémů zdravotního a sociálního zabezpečení apod.

V závislosti na typu programu vám agentura zajistí práci. Podle toho, jak moc chcete být samostatní, můžete si zvolit míru její pomoci od pouhého poskytnutí kontaktů na zaměstnavatele až po komplexní zajištění práce včetně smlouvy se zaměstnavatelem.

DALŠÍ SLUŽBY AGENTURY

Agentura vám **může pomoci i s řadou dalších záležitostí**: zajištění letenky a dopravy na místo práce, předodletové a popříletové školení, nepřetržité asistenční služby, pojištění a další. Je jen na vás, nakolik se rozhodnete těchto služeb využít, a také kolik hodláte do programu investovat.

TYPY PROGRAMŮ

Agentury nabízejí dva hlavní typy programů: samostatné hledání práce a práci zajištěnou agenturou. **Při samostatném hledání** (Independent program) si práci hledáte sami, agentura vám pomůže poskytnutím kontaktů na zaměstnavatele, zaškolením a asistencí při vyřizování formalit. Pokud vám práci zajišťuje agentura (Placement Program), platíte o něco víc, zato však vám agentura zprostředkuje konkrétní pracovní pozici a poskytne výše zmíněné asistenční služby.

POPLATKY

Cena se liší podle země, délky pobytu a typu programu, cca 2 000 – 15 000 Kč.

Práce a studium (work and study)

OBECNÉ INFORMACE O PROGRAMU

Tento program je spojením práce v zahraničí se studiem cizího jazyka. Jedná se o vhodné řešení pro ty, kdo chtějí absolvovat jazykový kurz a zároveň si vydělat na jeho financování. Pracovat můžete téměř kdekoli, na jakékoli pozici a jak dlouho budete chtít, záleží na vašich požadavcích a na nabídkách agentur.

KDY A KDE

Cílovou zemi si **můžete vybrat z široké nabídky agentur**. Často se v ní objevují země EU, v nichž není potřeba pracovní povolení, oblíbená je především Velká Británie a Irsko. Agentury jsou však schopny zajistit práci i v zemích, v nichž je potřeba pracovní povolení či vízum, například v USA nebo v Austrálii – tam máte jako student nárok na určitý počet hodin práce týdně. **Délku programu si můžete zvolit sami**, většinou se pohybuje v rozmezí několika týdnů až měsíců.

PODMÍNKY ÚČASTI

Většina těchto programů nebývá nijak omezena, jedinou podmínkou bývá dosažení **18 let**. Pro práci jsou vhodné alespoň základní jazykové znalosti, zkušenosti v oboru většinou nejsou nezbytně nutné, na jejich rozsahu však závisí pracovní pozice, kterou získáte.

PRÁCE

Máte na výběr z **mnoha pracovních pozic** a záleží na vás, jakou práci chcete vykonávat a zda pro ni máte předpoklady. Nejčastější je práce v turistickém ruchu (různé pozice ve stravování, hotelech, na výletních lodích, v zábavních parcích), pomocné práce ve zdravotnictví (péče o děti či starší osoby), práce na farmách, v továrnách, různé dělnické profese apod.

ASISTENCE AGENTURY

Hlavním úkolem agentury je **vyřízení formalit** souvisejících s pobytem v cizí zemi, zapsání do jazykového kurzu a zajištění pracovní pozice. To závisí na typu programu – podle toho, jak moc chcete být samostatní, můžete si zvolit míru pomoci agentury od pouhého poskytnutí kontaktů na zaměstnavatele až po komplexní zajištění práce včetně smlouvy se zaměstnavatelem.

DALŠÍ SLUŽBY AGENTURY

Agentura vám **může pomoci i s řadou dalších záležitostí**: zajištění letenky a dopravy na místo práce, předodletové a popříletové školení, ubytování, ne-

přetržité asistenční služby, pojištění a další. Je jen na vás, nakolik se rozhodnete těchto služeb využít, a také kolik hodláte do programu investovat.

TYPY PROGRAMŮ

Agentury nabízejí dva hlavní typy programů: samostatné hledání práce a práci zajištěnou agenturou. Při **samostatném hledání** (Independent program) si práci hledáte sami, agentura vám pomůže poskytnutím kontaktů na zaměstnavatele, zaškolením a asistencí při vyřizování formalit. Pokud vám **práci zajišťuje agentura** (Placement Program), platíte o něco víc, zato však vám agentura zprostředkuje konkrétní pracovní pozici a poskytne výše zmíněné asistenční služby.

POPLATKY

Cena se liší podle země, délky pobytu a typu programu, a také délky jazykového kurzu: cca 20 000 – 30 000 Kč.

Sezonní práce – zemědělství

OBECNÉ INFORMACE O PROGRAMU

Program umožňuje strávit krátkou dobu (většinou v období letních prázdnin) **prací na farmách v zahraničí**. Často se nejedná o kvalifikovanou práci, účastník do země přijíždí většinou za výdělkem, případně také proto, aby zde určitou dobu cestoval. Možné je však samozřejmě také zlepšení jazykových znalostí a získání odborných zkušeností.

KDY A KDE

Cílovou zemi si můžete **vybrat z široké nabídky agentur**. Často se v ní objevují země EU, v nichž není potřeba pracovní povolení, oblíbená je především Velká Británie a Irsko. Agentury jsou však schopny zajistit práci i v zemích, v nichž je nutné pracovní povolení či vízum (např. Nový Zéland). **Délka programu závisí na sezoně**, většinou se jedná cca o 3 měsíce. Práce probíhá obvykle v období květen až září, v Austrálii a na Novém Zélandu od března do května.

PODMÍNKY ÚČASTI

Většina těchto programů **nebývá věkově ani jinak omezena**, některé bývají určeny jen studentům, ale neplatí to zdaleka pro všechny. Jazykové znalosti často nejsou nezbytně nutné, na jejich rozsahu však závisí pracovní pozice, kterou získáte.

PRÁCE

Většinou se jedná o sběr plodin, možné jsou i další související práce jako balení plodin apod. Při lepší znalosti jazyka vám může být nabídnuta i vyšší pozice.

PRACOVNÍ PODMÍNKY

Práce je většinou placena v závislosti na vašem výkonu – mzda bývá stanovena za určité množství plodin (bedna jablek, kilogram jahod apod.). Je ale možná i hodinová mzda. Na farmě bývají obvykle zajištěny ubytování a další služby.

ASISTENCE AGENTURY

Hlavním úkolem agentury je **vyřízení formalit** souvisejících s prací v cizí zemi. Kromě toho vám agentura zajistí konkrétní pracovní pozici na konkrétním místě.

DALŠÍ SLUŽBY AGENTURY

Agentura vám **může pomoci i s řadou dalších záležitostí**: zajištění letenky a dopravy na místo práce, ubytování, asistenční služby, pojištění a další. Je jen

na vás, nakolik se rozhodnete těchto služeb využít, a také kolik hodláte do programu investovat.

POPLATKY

Cena se liší podle země, délky pobytu a typu programu, cca 10 000 – 20 000 Kč.

„Práci na skotském venkově jsme strávili celkem dvoje letní prázdniny. S nabídkou práce nás oslovila spolužačka z fakulty s tím, že nás pojede víc a že farmářka Jennifer zaměstnává již několik sezon výhradně studenty z Čech – jsou prý spolehliví a těm místním se moc pracovat nechce. Řekli jsme si, že nějaká ta libra a kladné reference na zaměstnavatele nejsou vůbec k zahození a jeli jsme. Vlastně letěli, protože naším dočasným působištěm se stala farma nedaleko městečka Peterhead na severovýchodě Skotska – a strávit na cestě dvě hodiny nebo dva dny je opravdu markantní rozdíl.

Naše práce spočívala v tom, že jsme „brázдили“ obilná pole farmářů, kteří si nás najali k tomu, abychom jejich lány vypleli od tzv. wild oats (divokého ovsa), velmi úporného a rozšířeného plevelu. Práce byla úžasná tím, že jsme skoro každý den strávili na jiném místě, poznali jsme mnoho různých farem a boдрých farmářů a neustále jsme byli na čerstvém vzduchu. Což zároveň byla i hlavní nevýhoda – před vrtochy počasí se nebylo kam schovat. Na polích jsme chodili v pogumovaných kalhotách a gumácích – skvělé, pokud prší (a že pršelo často), horší, pokud po dešti začne pálit slunce a vy jste zrovna uprostřed lánu. Také jsme s sebou nosili pytle na vytrhaný plevel, každý z nich měl po naplnění odhadem tak 10 kg. V polích jsme trávili denně kolem 9–10 hodin od pondělí do soboty, což bylo někdy skutečně vyčerpávající, ale lány s výhledem na moře či v okolí bývalých šlechtických sídel nám to bohatě vynahradily. Bezvadné pak bylo i to, že jsme si v neděli mohli půjčit „pracovní“ auto na kratší výlet – dopoledne nakoupit potraviny na další týden a pak hurá na zbytek dne někam pryč. Po skončení „plevací sezony“ nám Jennifer auto půjčila rovnou na několik dní, takže jsme se mohli ve Skotsku podívat, kam jsme chtěli. Vstupy jsou sice na naše poměry poněkud dražší, ale zdejší služby jsou opravdu na úrovni. V každém větším městečku je obvykle informační centrum, kde si můžete nabrat letáčky, plánky a mapky, podobná nabídka je často i v supermarketech. Cesty k přírodním zajímavostem nebo historickým památkám jsou bezvadně značené. Projeli jsme řadu hradů, palíren i přírodních památek – každý si vybere. Zní to nejspíš jako fráze, ale Skotsko nám opravdu přirostlo k srdci. S Jennifer a její rodinou jsme stále v kontaktu a příští léto se tam chystáme znovu...tentokrát na dovolenou:-)“

Martin a Ája, Skotsko

Sezonní práce – cestovní ruch

OBECNÉ INFORMACE O PROGRAMU

Program umožňuje strávit krátkou dobu (většinou v období letních prázdnin) **prací v turisticky atraktivních lokalitách v zahraničí**. Často se nejedná o kvalifikovanou práci, účastník do země přijíždí většinou za výdělkem, případně také proto, aby zde určitou dobu cestoval. Možné je však samozřejmě také zlepšení jazykových znalostí a získání odborných zkušeností.

KDY A KDE

Cílovou zemi si **můžete vybrat z široké nabídky agentur**. Často se v ní objevují země EU, v nichž není potřeba pracovní povolení, oblíbená je především Velká Británie a Irsko. Agentury jsou však schopny zajistit práci i v zemích, v nichž je potřeba pracovní povolení či vízum. V USA pro tento typ práce existuje speciální program – Work and Travel USA. **Délka programu závisí na sezoně**, většinou se jedná cca o 3 měsíce. Práce je možná v letní i v zimní turistické sezoně.

PODMÍNKY ÚČASTI

Většina těchto programů nebývá věkově ani jinak omezena, některé bývají určeny jen studentům, ale neplatí to zdaleka pro všechny. Jazykové znalosti a zkušenosti v oboru často nejsou nezbytně nutné, na jejich rozsahu však závisí pracovní pozice, kterou získáte.

PRÁCE

Máte na výběr z **mnoha pracovních pozic** a záleží na vás, jakou práci chcete vykonávat a zda pro ni máte předpoklady. Nejčastěji se jedná o různé pozice v rychlých občerstveních a restauracích, v hotelech, na výletních lodích, v zábavních parcích, rekreačních a sportovních zařízeních apod.

PRACOVNÍ PODMÍNKY

Výhodou práce v turistickém ruchu je, že kromě platu na většině pozic dostáváte také spopitné. V místě práce bývá často zajištěno ubytování a celodenní strava.

ASISTENCE AGENTURY

Hlavním úkolem agentury je **vyřízení formalit** souvisejících s prací v cizí zemi. Tam, kde je potřeba pracovní povolení či vízum, je její pomoc velkou výhodou, někdy i nutností (např. v případě USA). Dále agentura asistuje při vyřizování povolení k pobytu, registraci do systémů zdravotního a sociálního zabezpečení apod.

DALŠÍ SLUŽBY AGENTURY

Agentura vám **může pomoci i s řadou dalších záležitostí**: zajištění letenky a dopravy na místo práce, ubytování, asistenční služby, pojištění a další. Je jen na vás, nakolik se rozhodnete těchto služeb využít, a také kolik hodláte do programu investovat.

POPLATKY

Cena se liší podle země, délky pobytu a typu programu, cca **10 000 – 20 000 Kč**.

Work and Travel USA

OBECNÉ INFORMACE O PROGRAMU

Work and Travel USA je program, který umožňuje **studentům VŠ a VOŠ** strávit až pět měsíců ve Spojených státech amerických. Během nich zde mohou studenti žít a pracovat a až jeden měsíc cestovat a při tom všem poznávat skutečný denní život Američanů. Tento program stojí za úvahu už proto, že je jedním z mála způsobů, jak získat možnost legálně pracovat v USA.

KDY A KDE

Program probíhá pouze **v době letních prázdnin** (květen až listopad). Účastníkům je umožněno v této době až 120 dní v USA pracovat a až 30 dnů cestovat. Celková doba pobytu v USA nesmí přesáhnout **150 dnů**. Délku programu není nutné vyčerpat celou, můžete zůstat i kratší dobu. Většina organizujících agentur doporučuje alespoň dvouměsíční pobyt, přednost však zaměstnavatelé dávají většinou těm, kteří jsou ochotni pracovat déle. Výjimkou je konec sezony, kdy již nemohou pracovat američtí studenti. Programu je možné se účastnit opakovaně, některé agentury opakovaným účastníkům (second-timers) poskytují slevy.

PODMÍNKY ÚČASTI

Program je určen **pouze studentům řádného denního studia (i postgraduálního) vysokých nebo vyšších odborných škol**. Od roku 2007 se mohou nově zúčastnit i studenti posledních ročníků, stále však platí, že se nemohou zúčastnit studenti, kteří byli na školu teprve přijati. Věkový limit je **18 – 30 let**, dále je předpokladem dobrý zdravotní stav a alespoň komunikativní znalost angličtiny – na její úrovni závisí pracovní pozice, na kterou můžete být přijati.

PRÁCE

Pracovní pozice, o které se můžete ucházet, jsou různé. Nejčastěji se jedná o méně kvalifikovanou sezonní práci v cestovním ruchu: v národních parcích, letoviscích, hotelech, restauracích, zábavních parcích apod. Existují však také pozice, v nichž účastníci programu Work and Travel USA pracovat nemohou: podomní prodej, pomocníci v domácnosti, práce ve zdravotnictví, v personálních agenturách, v letecké dopravě, na lodích, práce s dětmi, strážci v národních parcích, vedoucí na letních dětských táborech a au-pair (pro tyto pozice existují samostatné programy, které najdete pod názvy *Camp Counselors* a *Au-pair*).

PRACOVNÍ PODMÍNKY

Mzdy se pohybují mezi 6 – 8 USD za hodinu. V závislosti na lokalitě, sezoně a vaší ochotě pracovat si tak můžete v programu vydělat cca 3 500 – 5 500 USD.

ASISTENCE AGENTURY

Zúčastnit se tohoto programu mohou studenti **na základě víza J-1**, které je udělováno účastníkům kulturněvzdělávacích výměnných programů (Exchange Visitor Program). Předpokladem pro udělení víza je formulář DS 2019, který může zájemcům potvrdit pouze některá z amerických organizací určených k tomu americkou vládou. Toto potvrzení americké organizace poskytují prostřednictvím svých zahraničních partnerů, jimiž jsou v České republice agentury; jejich seznam naleznete v adresáři na stránkách www.icm.cz → *Pracovní programy agentur* → *Work and Travel USA*. Programu Work and Travel USA se tedy **nemohou zúčastnit jednotlivci samostatně, vždy je nutná asistence agentury**, která vám umožní získat vízum.

DALŠÍ SLUŽBY AGENTURY

Kromě získání víza vám agentura **může pomoci i s řadou dalších záležitostí**. Mezi ně patří zajištění povinného předodletového nebo popříletového školení, pojištění (je povinné po celou dobu práce), zaplacení povinného poplatku za registraci do systému vlády USA („SEVIS fee“) a další, jako třeba zajištění letenky a dopravy na místo práce, ubytování, nepřetržité asistenční služby apod. Je jen na vás, nakolik se rozhodnete těchto služeb využít a kolik hodláte do programu investovat.

TYPY PROGRAMŮ

Co se týče zajištění práce, většina agentur nabízí dva programy: s nalezením práce prostřednictvím agentury (placement) a samostatné nalezení práce (self-placed nebo independent program). Pokud vám **práci hledá agentura**, zaplatíte víc, ale nemusíte se skoro o nic starat. Můžete si zvolit preferované místo nebo obor, kde chcete pracovat, a agentura už vám pracovní místo vyhledá sama. Pokud chcete ušetřit, **můžete si zaměstnavatele hledat sami** – agentura vám většinou poskytne seznam kontaktů na zaměstnavatele a zprostředkuje vám účast na veletrhu pracovních příležitostí (job fair). Program self-placed je také vhodný pro zájemce, kteří již kontakty na zaměstnavatele mají – často z předchozího pobytu v USA. Ať už si vyberete kteroukoli z variant, **je nutné mít zaměstnavatele zajištěného před odjezdem**. Během pobytu v USA pak můžete zaměstnavatele změnit nebo třeba začít pracovat pro více zaměstnavatelů najednou.

POPLATKY

V závislosti na typu programu: **200 – 800 USD**

Vízum: **131 USD**

SEVIS: **35 USD**

„Než jsem prvně vyjela do Spojených států, vůbec jsem si neuměla představit, jak můj pobyt bude vypadat. Samozřejmě jsem znala podrobnosti cesty i všech formalit, ale mě nejvíce zajímali lidé a práce, která mě čeká.“

Ještě před odjezdem jsem se zúčastnila setkání s americkými zaměstnavateli a vybrala jsem si práci v kalifornském národním parku Yosemite. Miluji přírodu, a tak pracovat v národním parku, pobývat v přírodě a ještě ke všemu vydělávat a poznávat nové lidi bylo vše, co jsem si mohla přát... Všichni měli jednu věc společnou: chtěli strávit léto pod majestátnými horami, v kruhu mladých lidí z celého světa a pak cestovat a vidět všechnu tu přírodní i městskou americkou krásu. Hned po příjezdu do Yosemite jsme měli informační setkání, kde jsem potkala mladé lidi ze všech koutů světa. První tři dny jsme tedy strávili různými informačními přednáškami, instruktáží k bezpečnosti při práci, představením resortu parku a podobnými aktivitami.

Třetí den jsem si vybírali, jakou práci chceme dělat a následně jsme byli přiděleni k té které oblasti. Měli jsme mnoho možností v rámci celého resortu, od práce v restauracích, chatové oblasti, campu, u bazénů, v raftingovém klubu. Já jsem si vybrala jediný hotel v resortu. Byla to krásná dřevěná stavba z počátku 19. století se stylovým interiérem a duchem své doby. Pokojskou jsem nikdy nedělala, ale tady to bylo fakt vzrušující. Fasovali jsme stejnokroje, které vypadaly přesně jako v dobovém filmu. Práce byla moc fajn, zajímaví hosté a nádherná příroda plná zvířat! Nejhezčí zážitky mi přinesli právě medvědi snažící se občas dostat k nám do chatky:-). Medvědí policie však měla všechno pod kontrolou!!! O víkendu jsem vždy dali dohromady partu a šlo se do hor! A možnost na výlet bylo fakt hodně! Nikdy nezapomenu na úplňkový výstup na Half Dome, nejvyšší horu v Yosemite. A myslím, že nejsem jediná...

Sára, USA

Camp America

OBECNÉ INFORMACE O PROGRAMU

Camp America je program, díky němuž účastníci mohou strávit letní prázdniny jako vedoucí nebo jako pomocná síla na letních dětských táborech v USA. Po skončení práce mohou v USA cestovat.

KDY A KDE

Tábory probíhají na celém území USA v období letních prázdnin. Délka programu závisí na délce trvání tábora. Většinou se jedná o **9 – 12 týdnů**. Po skončení tábora mohou účastníci většinou dále pracovat, práce je však omezena typem víza. Vedoucí směji pracovat opět jen jako vedoucí v jiném táboře, pomocné síly si mohou najít práci i na jiných pozicích (stejných jako při programu Work and Travel USA).

PODMÍNKY ÚČASTI

Vedoucím (Camp Counselor) se může stát v podstatě **kdokoli ve věku 18 – 30 let**, je požadována dobrá znalost angličtiny a výhodou je předchozí zkušenost s prací s dětmi. **Jako pomocná síla** (Support Staff) mohou pracovat pouze studenti řádného denního studia (i postgraduálního) vysokých nebo vyšších odborných škol.

PRÁCE

Pozice Camp Counselor obnáší práci jako dětský vedoucí, a to buď všeobecný, nebo specialista. **Všeobecný vedoucí** má (spolu s dalším jedním nebo dvěma vedoucími) na starosti skupinku dětí během celého dne, ale i v noci – bydlí s nimi v chatce a dohlíží na ně. Specialista pracuje jako **instruktor pro určitou aktivitu** – může se jednat o sport, výtvarnou nebo jinou uměleckou činnost apod. Pro tuto práci je většinou potřeba předchozí zkušenost nebo osvědčení pro danou činnost. Pozice Support Staff znamená pomocnou sílu zajišťující chod dětského tábora. Jde o práci v kuchyni, jídelně, prádelně, při údržbě objektů, jako řidič, noční hlídač apod.

PRACOVNÍ PODMÍNKY

Pro obě pozice je zajištěno ubytování a strava, často také letenka na místo a zpět. Obě pozice jsou placené, Camp Counselor si za devítitýdenní pobyt vydělá cca 1 200 USD, Support Staff až 1 500 USD.

ASISTENCE AGENTURY

Na obě pozice je nutné **vízum typu J**, které účastníkům ve spolupráci s americkou sponzorskou organizací pomůže zajistit česká agentura. Seznam těchto agentur naleznete v adresáři Camp America agentury. **Programu se nemohou zúčastnit jednotlivci samostatně, vždy je nutná asistence agentury**, která vám umožní získat vízum.

DALŠÍ SLUŽBY AGENTURY

Kromě získání víza vám **agentura může pomoci i s řadou dalších záležitostí**: zajištění letenky a dopravy na místo práce a zpět, zaškolení, nepřetržitá asistenční služby, pojištění a další. Tyto služby jsou většinou v ceně.

POPLATKY

cca 600 USD

Vízum: 131 USD

SEVIS: 35 USD

Au-pair

OBECNÉ INFORMACE O PROGRAMU

Program Au-pair umožní zájemcům především poznat skutečný každodenní život cizí země, a to tak, že se stanou součástí místní rodiny, s níž pak tráví téměř veškerý svůj čas. Velkým přínosem je také výrazné zlepšení jazykových znalostí.

KDE

Jako au-pair lze pracovat **téměř v jakékoli zemi**, kterou si vyberete. Celkem snadné je to v zemích EU, kde není potřeba pracovní povolení. V zemích EU, kde je pracovní povolení vyžadováno (např. Rakousko), a v zemích mimo EU existují pro au-pair speciální víza, jejichž získání je méně problematické než pro jiné profese. S jejich vyřízením vám pomůže agentura, která vám pobyt zprostředkuje.

KDY

Pobyty au-pair probíhají **celoročně** a mohou mít **různou délku**, záleží na vás a na rodině, i na tom, jaké budete mít požadavky. Některé země však délku pobytu omezují platností víza, která je často 1 rok (Německo, USA, Švýcarsko), někdy 2 roky (Dánsko, Norsko). V poslední době se nabídka rozšiřuje také o prázdninové, tj. tříměsíční i kratší, au-pair pobyty.

PODMÍNKY ÚČASTI

Program je určen **svobodným a bezdětným dívkám i chlapcům ve věku 18 – 28 let** (tento požadavek se v jednotlivých zemích liší), nutná je alespoň základní znalost jazyka cílové země, výhodou je předchozí zkušenost s prací s dětmi a řidičský průkaz.

PRÁCE

Hlavní náplní práce au-pair je **péče o děti přímo v rodinách**. Au-pair s dětmi tráví jejich volný čas, vozí je do školy, připravuje jim jídlo, stará se o jejich denní režim. Má na starosti také drobné domácí práce jako vaření, praní, žehlení a další. Tyto práce by však měly vždy souviset s péčí o děti, au-pair není pomocnice v domácnosti. Existuje určitý rámec povinností au-pair, vždy však záleží na konkrétní rodině, s níž je třeba se domluvit na podrobnostech. V ideálním případě se au-pair stane jakoby členem rodiny, ve které žije.

PRACOVNÍ PODMÍNKY

V závislosti na zemi a typu programu je stanovena pracovní doba, většinou je to 5 – 6 hodin denně, a to 5 nebo 6 dní v týdnu. Je stanoven také počet ve-

čerů (většinou 3 týdně), kdy může rodina au-pair požádat o hlídání dětí (baby-sitting). V průměru au-pair pracuje asi 30 hodin týdně. Za práci jí **rodina poskytuje ubytování, stravu a kapesné** (cca 200 – 300 EUR, v USA 560 USD měsíčně), v některých zemích i pojištění nebo příspěvek na něj, v USA také zpáteční letenku. Kromě toho musí být au-pair umožněna také návštěva jazykového či odborného kurzu. Na tento kurz au-pair v některých zemích dostává příspěvek, někde je návštěva kurzu povinná (například v USA). Po určité době práce má au-pair nárok také na placenou dovolenou.

ASISTENCE AGENTURY

Pokud je to pro danou zemi nutné, poskytne vám agentura **pomoc s vyřízením víza**, pracovního povolení a dalších formalit, jako je povolení k pobytu apod. Agentura vám také zajistí výběr rodiny podle vašich požadavků, zprostředkuje kontakt s rodinou a v případě problémů obvykle zdarma umožní i změnu rodiny.

DALŠÍ SLUŽBY AGENTURY

Agentura vám většinou poskytne **kontakty na školu**, kde můžete navštěvovat jazykové či odborné kurzy, a také na další au-pair v okolí. Dále bývá v nabídce (a někdy i v ceně) **asistenční servis** nebo služby koordinátora po celou dobu pobytu, zaškolení, pojištění, někdy i doprava na místo a zpět.

POPLATKY

Registrační poplatek do programu, se liší podle cílové země: cca 1 000 – 3 000 Kč. Obvykle se platí také **vratná záloha**, kterou dostanete při dodržení všech podmínek zpět po návratu z pobytu. Nutno počítat také s **poplatky ambasádě** za případné vyřízení víza.

Praxe a stáže (internship, practical training)

OBECNÉ INFORMACE O PROGRAMU

Jedná se o **pracovní pobyty v zahraničních firmách** podnikajících v oblasti, kterou účastník studuje nebo má vystudovanou na střední, vyšší odborné či vysoké škole. Stáž jim umožní získat cenné zkušenosti v oboru, potřebnou praxi, jazykové znalosti a v neposlední řadě důležité kontakty (stává se, že mezinárodní firma účastníka po návratu ze stáže zaměstná i v domovské zemi). Cílem účastníka by nemělo být vydělávání peněz, ale obohacení profesního života.

KDY A KDE

Cílovou zemi si můžete **vybrat z nabídky agentur**. Naleznete v ní především mimoevropské země, které pro účastníky stáží vytvořily speciální vízový program (Austrálie, Kanada, USA). Ve spolupráci s agenturou nebývá problém takové vízum získat.

Délka programu může být různá, většinou se pohybuje v rozmezí 1 – 24 měsíců. Omezena bývá platností víza (např. v USA max. 18 měsíců).

PODMÍNKY ÚČASTI

Stáže jsou určeny studentům a absolventům středních, vyšších odborných a vysokých škol a „mladým profesionálům“, tedy lidem s delší praxí v oboru. Stáž je možné absolvovat **pouze v oboru, se kterým je zájemce profesně spjat** (ať už formou studia, nebo předchozí praxe), což je třeba doložit. Věkové požadavky jsou většinou **18 – 40 let**, někdy je spodním limitem dosažení 20 nebo 21 let věku. Nutné jsou odpovídající jazykové znalosti.

PRÁCE

Stáže se nabízejí **v různých oborech**, mezi nejčastější patří cestovní ruch, právo nebo business a management. V nabídce je však mnoho dalších oborů (např. reklama a média, architektura, umělecké činnosti, vzdělávání, sociální práce...), dá se říci, že lze absolvovat stáž téměř v kterémkoli oboru, který si zvolíte. Protože je důraz kladen na získání zkušeností, je žádoucí, abyste během svého pobytu vystřídalí různé pracovní pozice, což vám umožní dokonale nahlédnout do chodu firmy. Neměli byste však strávit příliš mnoho času na pozici, která by nezvyšovala vaši kvalifikaci (například student hotelového managementu tedy může strávit určitou část pobytu jako číšník v hotelové kavárně, nesmí však v žádném případě pracovat pouze zde). Některé země (USA) od vás proto budou už před započítím praxe vyžadovat plán vaší stáže (training plan), který byste měli připravit ve spolupráci se zaměstnavatelem.

PRACOVNÍ PODMÍNKY

Protože se jedná o program zaměřený především na získání zkušeností, nelze počítat s tím, že budete vydělávat peníze tak, jako kdybyste se účastnili pracovního programu. Platy bývají nižší, než mají zkušení pracovníci v oboru, některé stáže bývají také neplacené. Často však míváte po dobu stáže zdarma ubytování a stravu.

ASISTENCE AGENTURY

Hlavním úkolem agentury je **vyřízení formalit** souvisejících s pobytem v cizí zemi. Tam, kde je potřeba pracovní povolení či vízum, je její pomoc velkou výhodou, někdy i nutností (např. v případě USA). V ceně programu kromě toho bývá obvykle: umístění do firmy, odborný monitoring průběhu stáže a výstupní certifikát od firmy, asistenční servis po celou dobu pobytu.

DALŠÍ SLUŽBY AGENTURY

Podle typu programu vám agentura buď zaměstnavatele zajistí, nebo si ho seženete sami. Některé agentury nabízejí v ceně také pojištění, pomoc s nalezením ubytování a dopravy a další služby.

TYPY PROGRAMŮ

Většina agentur vám zaměstnavatele sežene sama podle vašich požadavků, případně vám dá vybrat z aktuální nabídky pracovních pozic. Existuje však také možnost, že si zaměstnavatele najdete sami a agentura vám pouze vyřídí formality. Tato varianta je samozřejmě levnější.

POPLATKY

Cena programu se liší podle země, do které jedete, podle typu programu, délky pobytu a také podle toho, zda se jedná o stáž placenou, či neplacenou. Ceny se pohybují v rozsahu **10 000 – 25 000 Kč**, někdy až **60 000 Kč**.

Více informací a odkazů souvisejících s prací v zahraničí naleznete na www.icm.cz
→ *Práce v zahraničí.*

Práce v zahraničí

2., rozšířené vydání

Autoři: Tým autorů

Jazyková redakce: Blanka Svadbová

Grafická úprava: galio crossmedia, www.galio.cz

Náklad: 5 500 kusů, Praha 2009

**Fotografie použité v této publikaci jsou
z archivů:** Eurodesku a ČNA Mládež.

Tato publikace nemusí nutně vyjadřovat oficiální stanovisko
Evropské komise, členských států Evropské unie ani organizací
spolupracujících s evropskými institucemi.

Copyright © Národní institut dětí a mládeže

eurodesk

NiCM

NIDM
NÁRODNÍ INSTITUT DĚTÍ A MLÁDEŽE

NiCM

Národní informační centrum pro mládež
Na Poříčí 1035/4 • 110 00 Praha 1
telefon/fax: **221 850 860**
e-mail: **info@nicm.cz**
☎ **448508470** • **nicm**

Bezplatné poskytování informací

- ❶ Pomůžeme Vám najít vhodnou školu...
- ❶ Poradíme se studiem v zahraničí...
- ❶ Víme kde a jak hledat práci a brigádu...
- ❶ Provozujeme poradnu personální, právní, prvního kontaktu...
- ❶ Nasměrujeme Vás v krizových situacích k odborníkům
- ❶ Dáme Vám tipy na relaxaci a zábavu
- ❶ Předáme Vám informace o cestování, dobrovolnictví, komunikaci s úřady...

Přijďte si také:

- pro slevové karty ISIC, ITIC a ALIVE
- na besedy, přednášky, workshopy
- na internet nebo tisknout a kopírovat
- přečíst noviny a časopisy
- sestříhat hudbu a film
- zakoupit vstupenky

nicm.cz
maják v moři informací